

Onkologie v obrazech

Rozmanitost ^{18}F -FDG PET obrazů pacientů s maligním melanomem

Řehák Z.¹, Lakomý R.², Fait V.³

¹ Oddělení nukleární medicíny, Regionální centrum aplikované molekulární onkologie, Masarykův onkologický ústav, Brno

² Klinika komplexní onkologické péče, Masarykův onkologický ústav, Brno

³ Oddělení chirurgické onkologie, Masarykův onkologický ústav, Brno

Maligní melanom je onemocnění provázené mimořádně vysokou akumulací ^{18}F -FDG (FDG) v primárních ložiscích i metastázách (obr. 1A – primum na levém boku, metastáza v tříselné uzlině vlevo) a na rozdíl od jiných typů nádorů u melanomu není neobvyklé, že referenční míru akumulace FDG v játrech přesahuje

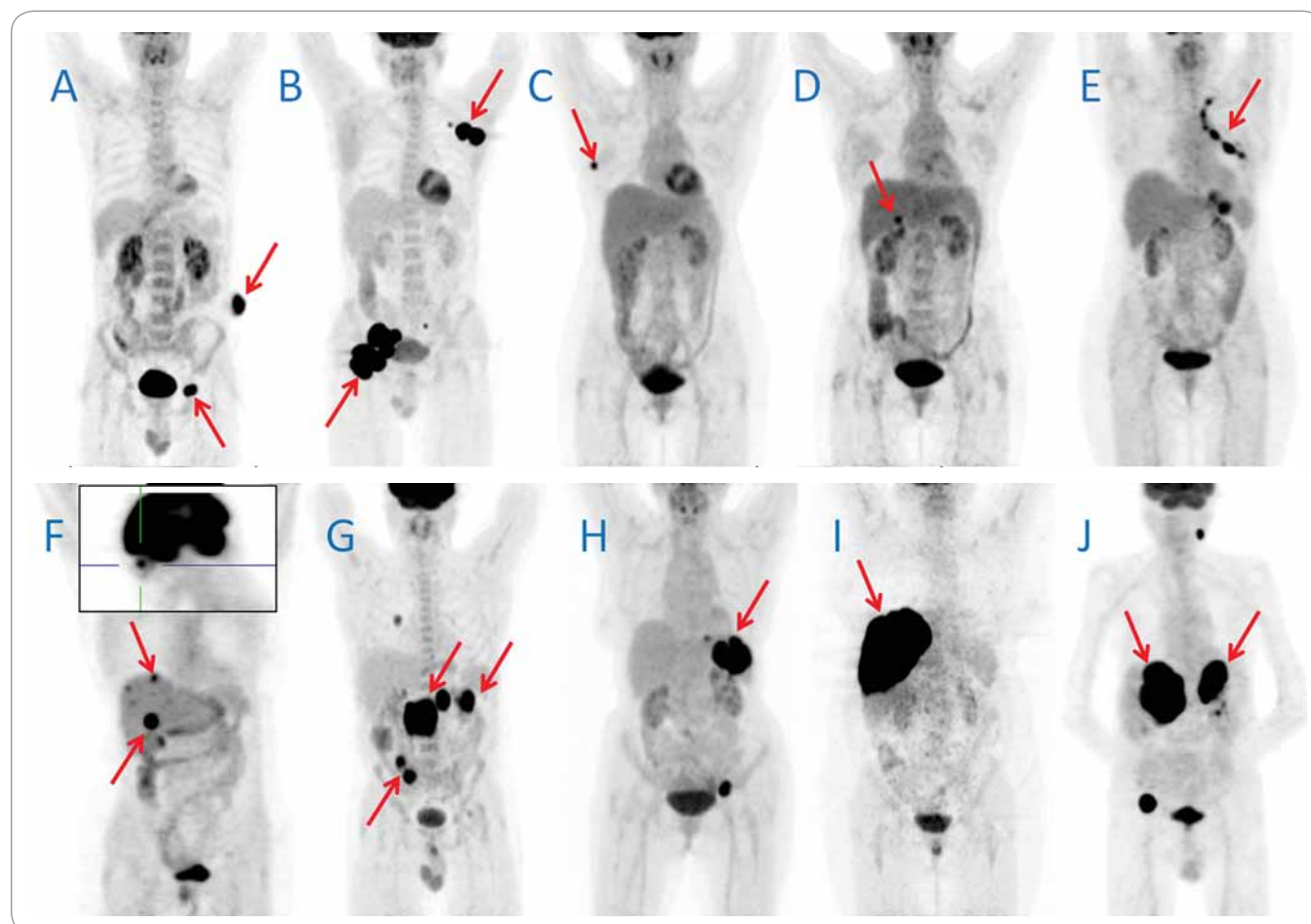
i více než 20násobně. V číselných hodnotách SUV_{max} (maximální hodnotě standardizované akumulace radiofarmaka) jsme naměřili nejvyšší hodnotu dokonce 82 (u pacientů z obrázku 73)!. Melanom tak můžeme považovat za téměř ideální cíl pro zobrazování pomocí FDG PET (PET/CT) vyšetření a interpretace nálezů zpravidla ne-

Práce vznikla za podpory MZ ČR – RVO (MOÚ 00209805) a VaVpl RECAMO – CZ.1.05/2.1.00/03.010.

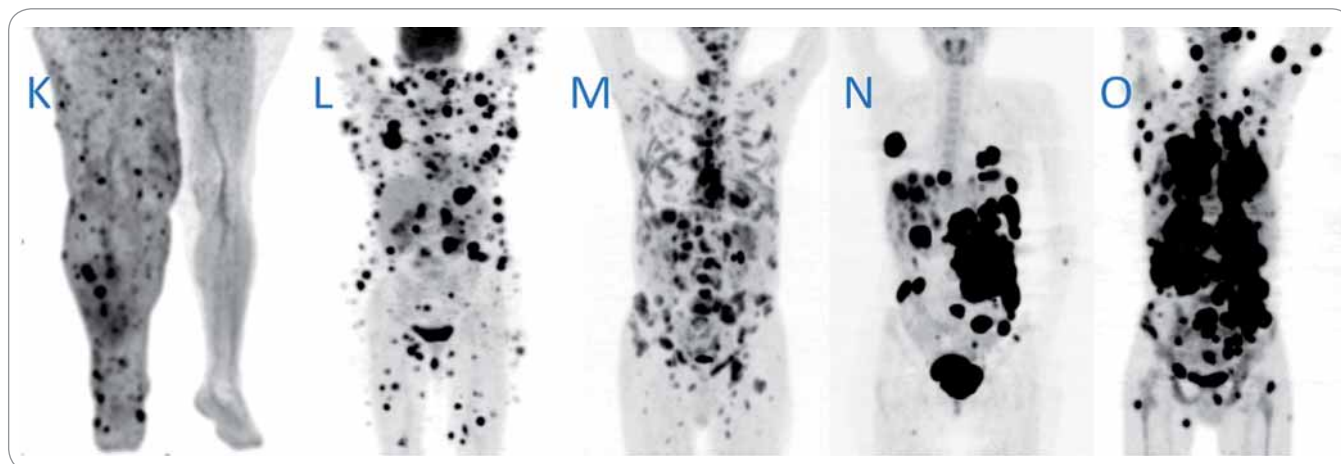

MUDr. Zdeněk Řehák, Ph.D.
Oddělení nukleární medicíny
Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7
565 53 Brno
e-mail: rehak@mou.cz

Obdrženo/Submitted: 14. 3. 2015

Obr. 1 A–O. ^{18}F -FDG PET a PET/CT vyšetření ve formě PET MIP (max. intensity projections) obrazů, jež nejlépe dokumentují biodistribuci radiofarmaka. Vzhledem k sumaci akumulace mozku a melanomu oka, je hlava u pacienta F zobrazena v sagitálním řezu.

Obr. 1 A–O – pokračování. ^{18}F -FDG PET a PET/CT vyšetření ve formě PET MIP (max. intensity projections) obrazů, jenž nejlépe dokumentují biodistribuci radiofarmaka. Vzhledem k sumaci akumulace mozku a melanomu oka, je hlava u pacienta F zobrazena v sagitálním řezu.

činí velké potíže. Uzlínové metastázy jsou běžné, přesto dovedou překvapit lokalizací, rozsahem či velikostí nebo třeba kontralaterálními lokalizacemi (obr. 1B – pravé třísko a levá axila). Melanom nás naučil, že snad ani není orgán nebo lokalizace, kde bychom ho (ať už primární melanom nebo metastázu) nemohli najít. Zajímavým případem mohou být metachronní solitární metastázy u těžce pacientky v pravém prsu a žlučníku (obr. 1C, D) nebo šíření interlobiem levé plíce (obr. 1E – metastázy jsou i na bazi levé plíce). V dutině

břišní melanom nevynechává játra, což je nápadně časté u okulárních melanomů (obr. 1F), ani trávicí trubici – jícen, žaludek, střeva (obr. 1G – mnohočetné postižení kliček střevních) a konečník. Orgány jako slezinu (obr. 1H), játra (obr. 1I) nebo nadledviny (obr. 1J) umí infiltrovat i kompletně a někdy izolovaně. Překvapení může způsobit i rozsah onemocnění, který je velmi často větší, než se očekává, a dovede postihnout celou zobrazenou část těla. Přesto i tyto obrazy mohou být rozdílné, a tak zatímco někdy je v popředí

mnohočetné kožní a podkožní postižení (obr. 1K – postižení PDK s lymfedémem) nebo postižení ve formě podkožních nodularit (obr. 1L), jindy dominuje postižení skeletu (obr. 1M) nebo izolované postižení orgánů břišních a hrudních dutin (obr. 1N). Někdy záplava splývajících ložisek znemožní přesnější lokalizaci jednotlivých ložisek (obr. 1O). **Maligní melanom nám ukázal, že se pomocí FDG zobrazuje velmi dobře a PET obrazy této nemoci mohou mít mnoho různých, často i překvapivých, podob.**